

**WICEPREZYDENT
MIASTA KATOWICE**

PS-VI. KW- /26

PS-VI. D-21/26

BIURO RADY MIASTA KATOWICE

Wpł. 2026 -03- 20

BRM

Katowice, dnia 19.03.2026 r.

Bm
PPS
Wpł. D. Pre
20.3.26
K

Szanowny Pan
Łukasz Borkowski
Przewodniczący
Rady Miasta Katowice

W związku z posiedzeniem Komisji Rewizyjnej, która odbędzie się 30 marca 2026 r., przekazuję informację do punktu 3 porządku obrad Komisji dotyczącą oferty socjalnej dla obcokrajowców.

Obcokrajowcy pracujący, przebywający legalnie w Polsce mogą w Katowicach korzystać z szerokiej oferty wsparcia adekwatnie do ich zidentyfikowanych potrzeb.

Miasto Katowice oferuje różnorodne formy wsparcia społecznego, adresowane do różnych grup odbiorców, obejmujące zarówno pomoc niematerialną, jak i wsparcie finansowe.

Pomoc pozafinansowa obejmuje m.in. poradnictwo specjalistyczne, interwencję kryzysową, pracę socjalną, usługi asystenckie czy wsparcie placówek dziennych i całodobowych.

1. Aktywizacja społeczna

Społeczna aktywizacja obejmuje szeroki zakres działań mających na celu wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w pełnym uczestnictwie w życiu społecznym i zawodowym. Jej głównym celem jest wzmacnianie samodzielności, poczucia wartości oraz integracji tych osób ze społecznością.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach odgrywa istotną rolę w aktywizacji społecznej uchodźców, zapewniając im wsparcie sprzyjające adaptacji i integracji w społeczeństwie polskim.

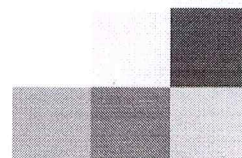
2. Wsparcie asystenta rodziny

Ważną rolę w procesie społecznej aktywizacji uchodźców w zakresie kompetencji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach odgrywa **asystent rodziny**, który pełniąc funkcję przewodnika, pomaga w procesie integracji z lokalną społecznością. Działania asystenta rodziny mają na celu umożliwienie rodzinom uchodźców samodzielne pokonywanie trudności życiowych i pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Asystent rodziny wspiera rodziny w kontaktach z instytucjami, podnoszeniu kwalifikacji, pomaga w nabywaniu umiejętności związanych z prowadzeniem domu, organizacją czasu i opieką nad dziećmi, co jest kluczowe dla stabilizacji rodziny, pomaga w radzeniu sobie z problemami dnia codziennego, w tym z traumą czy stresem związanym z migracją.

3. Wsparcie dla opiekunów tymczasowych

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w Centrum Pieczy Zastępczej i Wsparcia Rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, od 2022 roku nieprzerwanie współpracują z **opiekunami tymczasowymi** oraz małoletnimi dziećmi będącymi w opiece tymczasowej.

Na koniec grudnia 2025 r. współpracowali z 57 opiekunami ustanowionymi dla 74 małoletnich dzieci z terenu Ukrainy. Opiekunami tymczasowymi ustanawiani są zazwyczaj obywatele Ukrainy, w nielicznych przypadkach Sąd opiekunem tymczasowym ustala osobę innej narodowości niż dziecko.

Działania koordynatorów obejmują nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego, obejmujący w szczególności kontrolę zapewnienia przez opiekunów tymczasowych małoletnim odpowiednich warunków opieki i wychowania. Jednakże w trakcie tej współpracy, jeśli zachodzi taka potrzeba, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej służą także wsparciem w załatwianiu spraw urzędowych, korzystaniu z opieki zdrowotnej, doboru ścieżki edukacyjnej dla małoletnich dzieci w opiece tymczasowej.

W bieżącym roku 4 osoby (3 rodziny) pochodzące z Ukrainy zostały przeszkolone na rodziny zastępcze dla ukraińskich dzieci. Szkolenie obejmowało m.in. tematy związane z kompetencjami wychowawczymi, opieką nad małoletnimi w Polsce. Wszystkie rodziny miały możliwość odbyć 10-godzinne praktyki w funkcjonujących na terenie miasta rodzinach zastępczych - co poza walorem szkoleniowym pozwoliło im przełamać izolację i nawiązać kontakty z osobami spoza ich kręgu kulturowego.

4. Wsparcie w formie pobytu dzieci i młodzieży w świetlicy specjalistycznej lub specjalistycznym klubie młodzieżowym

Znaczącą rolę w procesie integracji uchodźców odgrywają także **świetlice i kluby młodzieżowe** Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, oferując nie tylko wsparcie doraźne, ale przede wszystkim przestrzeń do budowania trwałych więzi międzykulturowych.

Ze względu na zagrożenie wykluczeniem społecznym rodzinom udzielano wsparcia umożliwiając uczestnictwo w zajęciach organizowanych w placówkach, wyjściach i wycieczkach o charakterze rozwojowym, edukacyjnym, kulturalnym. Dla wychowanków organizowano zajęcia o charakterze socjoterapeutycznym wzmacniające ich samodzielność, poczucie wartości, zdolność regulacji emocji, radzenie sobie z sytuacjami trudnymi, zwiększające poczucie bezpieczeństwa poprzez integrację z lokalną społecznością. Realizowano wsparcie w postaci poradnictwa oraz terapii psychologicznej. Dla rodziców wychowanków z Ukrainy organizowano wsparcie w postaci poradnictwa w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych mające na celu poprawę relacji rodzinnych i zwiększenie efektywności działań wychowawczych.

5. Indywidualny Program Integracji

Cudzoziemcowi, który uzyskał w Polsce status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą udziela się pomocy mającej na celu wspieranie procesu jego integracji. Pomoc dla cudzoziemca realizowana jest w ramach **indywidualnego programu integracji** uzgodnionego pomiędzy MOPS Katowice a cudzoziemcem.

Pomoc udzielana jest na wniosek złożony w terminie do 60 dni od dnia uzyskania przez cudzoziemca statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej. Wniosek składa się do starosty za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie. Do wniosku należy dołączyć dokumenty wskazane w przepisach ustawy o pomocy społecznej. Pomoc udzielana jest na 12 miesięcy.

Łączna wysokość świadczeń pieniężnych na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego przysługujących cudzoziemcowi wynosi w okresie pierwszych 6 miesięcy:

- a) dla osoby samotnie gospodarującej - do 1 679 zł miesięcznie,
- b) w rodzinie 2-osobowej - do 70% kwoty (tj. do 1 175,30 zł) na osobę,
- c) w rodzinie 3-osobowej - do 60% kwoty (tj. do 1 007,40 zł) na osobę,

d) w rodzinie liczącej 4 osoby i więcej - do 50% kwoty jednak nie mniej niż 950,00 zł na osobę.

Natomiast łączna wysokość świadczeń pieniężnych na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego przysługujących cudzoziemcowi wynosi w okresie od 7 do 12 miesięcy:

- a) dla osoby samotnie gospodarującej - do 90% kwoty (tj. do 1 511,10 zł)
- b) w rodzinie 2-osobowej - do 90% kwoty (tj. do 1 057,77 zł) na osobę,
- c) w rodzinie 3-osobowej - do 90% kwoty, ale nie mniej niż 950,00 zł na osobę,
- d) w rodzinie liczącej 4 osoby i więcej - do 90% kwoty, ale nie mniej niż 950,00 zł na osobę.

Minimalna pomoc nie może być niższa niż 950,00 zł.

W 2025 roku MOPS Katowice realizował 17 **indywidualnych programów integracji (IPI)** i wypłacił kwotę 256 194,94 zł (z BP), w chwili obecnej realizowane są 4 IPI (Ukraina i Białoruś), natomiast 4 IPI zakończyły się w styczniu i lutym, a 1 IPI jest w akceptacji w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim.

6. Świadczenia rodzinne

Obcokrajowcy korzystają ze świadczeń z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych, w tym w szczególności z tych świadczeń, które nie są związane z kryterium dochodowym, czyli:

- zasiłek pielęgnacyjny
- świadczenie pielęgnacyjne
- świadczenie rodzicielskie

Obecnie korzysta z tych świadczeń około 40 obcokrajowców (nie wliczając obywateli Ukrainy).

7. Wsparcie Ośrodka Interwencji Kryzysowej

W 2025 roku **Ośrodek Interwencji Kryzysowej** Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach udzielił także pomocy 12 osobom z Ukrainy, które doświadczyły różnego rodzaju sytuacji kryzysowych, związanych m.in. z przemocą domową, kryzysem samobójczym, relacyjnym, rozwojowym oraz innymi zdarzeniami traumatycznymi. Wsparcie obejmowało zapewnienie pomocy psychologicznej, w tym interwencji kryzysowej, poradnictwa specjalistycznego (w tym prawnego), prowadzenie działań interwencyjnych, a także pomoc w uzyskaniu schronienia.

8. Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców Katowic (bez względu na ich sytuację dochodową), rodzin w trudnej sytuacji życiowej, rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi realizowane jest przez psychologów, pedagoga oraz specjalistę pracy z rodziną Centrum Poradnictwa Specjalistycznego. Obejmuje ono diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej oraz pomocy w formie psychoterapii indywidualnej, par i rodzin.

9. Punkt Informacyjny dla Cudzoziemców

Od maja 2021 roku działa w Katowicach **Punkt Informacyjny dla Cudzoziemców** (ul. Młyńska 5). To zadanie publiczne zlecone przez Prezydenta Miasta Katowice, które realizuje Fundacja In Corporate.

Celem głównym zadania jest wsparcie zamieszkałych na terenie Miasta Katowice cudzoziemców poprzez zapewnienie bezpłatnego dostępu do informacji oraz poradnictwa w zakresie funkcjonowania w środowisku lokalnym w obszarze społecznym i zawodowym.

Podstawowe funkcje Punktu:

- 1) działalność informacyjna - pomoc we wskazaniu miejsc/instytucji, w których można załatwić sprawy formalne np. dot. nadania numeru PESEL, meldunku, uzyskania Karty Polaka, pośrednictwa pracy, pomocy prawnej, medycznej i edukacyjnej, pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz kursy językowe i szkolenia,
- 2) działalność integracyjna - spotkania, warsztaty i wydarzenia kulturalne, podczas których cudzoziemcy mogą zaprezentować swoją tradycję, kuchnię i zwyczaje.

Miasto Katowice, w odpowiedzi na kryzys uchodźczy, wypracowało bogate doświadczenie w zapewnianiu kompleksowego wsparcia obcokrajowcom, realizowanego we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Na jego podstawie systematycznie rozwijana jest oferta wsparcia społecznego dla uchodźców, dostosowywana do zidentyfikowanych potrzeb i efektywnie wykorzystująca dostępne zasoby.

Z poważaniem

Wiceprezydent Miasta Katowice
Maciej Stachura

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Pani Monika Maniecka - Sekretarz Miasta

Urząd Miasta Katowice
40-098 Katowice, ul. Mińska 4
www.katowice.eu

KATOWICE
dla odmiany

Pracownik prowadzący sprawę: Agnieszka Lis, Pełnomocnik Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych,
tel. wew. 3746

Urząd Miasta Katowice
40-098 Katowice, ul. Mińska 4
www.katowice.eu

KATOWICE
dla odmiany

